

УДК 343

В.О. РИБАЛКО, Львівський державний університет внутрішніх справ

НАЯВНІСТЬ РИЗИКУ ПЕРЕХОВУВАННЯ ВІД ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА/АБО СУДУ ЯК ОДНА З ПІДСТАВ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ

Ключові слова: підстава застосування запобіжного заходу, ризик переховування, достатність підстав, рішення Європейського суду з прав людини

Однією з підстав застосування запобіжного заходу є наявність ризиків, які дають *достатні підстави* (курсив Авт. – В.Р.) слідчому судді, суду *вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може вчинити дії, передбачені ч.1 ст.177 КПК*, а саме: переховуватися від органів досудового розслідування та суду; знищити, сховати або спотворити будь-яку із речей чи документів, які мають істотне значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; незаконно впливати на свідка, іншого підозрюваного, обвинуваченого, експерта, спеціаліста у цьому ж кримінальному провадженні; перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином; вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжити кримінальне правопорушення, у якому підозрюється, обвинувачується (ч.2 ст.177 КПК України 2012 р.).

Законодавець не розкриває суть оцінного поняття «*достатні підстави*». Наведений текст свідчить про передбачувану небезпеку вчинення підозрюваним, обвинуваченим, засудженим протиправних дій, зазначених у ч.1 ст.177 КПК України 2012 р.

Під достатністю підстави розуміється її повнота, обсяг фактичних даних, що її становлять. Підстави застосування запобіжного заходу будуть достатніми тоді, коли фактичні

дані, що її складають дозволять слідчому судді, суду на основі закону та внутрішнього переконання зробити висновок про необхідність обрання запобіжного заходу. Питання про достатність підстав повинно вирішуватися у кожному конкретному випадку з урахуванням наявних фактичних даних.

Деякі автори вважають, що заходи забезпечення застосовуються у разі необхідності, коли існує *ймовірність* порушення важливого суспільного інтересу у вигляді протидії правосуддю шляхом ухилення обвинуваченого від слідства та суду чи шляхом приховування слідів вчиненого злочину або ж шляхом продовження злочинної діяльності, перешкоджання забезпеченню виконання вироку [1, с.222; 2, с.20; 3, с.254; 4, с.152; 5, с.15].

В.А. Михайлов не погоджується з цією точкою зору. На його думку, про реальні думки та почуття конкретної людини можна судити лише за однією ознакою – за її діями. У зв'язку з цим, вважає дослідник, міркування особи чи органу, що приймає рішення про застосування запобіжного заходу, повинні ґрунтуватися не на інтуїції, а на базі *конкретних доказів* (отриманих у порядку, встановленому кримінально-процесуальним законодавством, з дотриманням процесуальної форми їх отримання, закріплення, оцінки та застосування) [6, с.33]. В.А. Смирнов поділяє точку зору В.А. Михайлова: «Якою б не була ступінь ймовірності певного факту, його не можна абсолютизувати. Навіть найбільш висока ступінь ймовірності не може виключати можливості помилок. До моменту прийняття рішення про обрання запобіжного заходу повинна бути встановлена сукупність обставин, що свідчать про неналежну поведінку в процесі розслідування. Якщо в основу рішення про обрання запобіжного заходу будуть покладені *достовірні фактичні дані* неналежної поведінки обвинуваченого, а не суб'єктивна думка про його неналежну поведінку, то й саме рішення буде достовірним» [7, с.24].

З позицією В.А. Смирнова та В.А. Михайлова погодитися не можна. Випадки, коли підозрюваний, обвинувачений уже допустив

процесуальне правопорушення, не такі й часті, у більшості випадків рішення про застосування запобіжних заходів приймається для попередження неналежної поведінки цих учасників процесу. При обранні запобіжного заходу далеко не завжди є фактичні дані, про уже допущені дії підозрюваного, обвинуваченого, який намагався ухилитися від слідства чи суду, вплинути на свідка тощо. Однак коли такі дії будуть вчинені, стане пізно застосовувати запобіжний захід. Наприклад, якщо постійне місце проживання особи знаходиться за межами України, то зовсім не обов'язково, що вона порушить обраний запобіжний захід і буде переховуватися від слідства. Але якщо чекати, що вона ухилиться, то затримувати її уже буде пізно.

Видається правильною точка зору, згідно з якою загальною підставою для застосування будь-якого заходу примусу (у тому числі й запобіжного заходу) є фактичні дані, які свідчать про неналежну поведінку суб'єкта кримінального процесу чи можливість даної поведінки [8, с.106; 9, с.125; 10, с.83].

При цьому переконання щодо можливості неналежної поведінки особи, до якої застосовується запобіжний захід, повинно ґрунтуватися на даних, які свідчать про реальний намір такої особи вчинити дії, для попередження яких застосовується запобіжний захід.

Як справедливо зауважив В.М. Корнуков, допустимість застосування заходів процесуального примусу при ймовірному висновку про певні обставини не означає, що ці заходи можуть застосовуватися за суб'єктивним розсудом певної посадової особи, виходячи з ап'оріорних висновків та здогадок. В основі цього висновку та рішення про застосування будь-якого заходу процесуального примусу повинні лежати дані фактичного характеру, докази, що обумовлюють необхідність застосування примусового заходу [5, с.45]. Рішення про застосування запобіжного заходу не повинно ґрунтуватися виключно на інтуїції. У розпорядження компетентного органу повинні бути представлені достатні дані, які підтверджують ймовірність недобросовісності підозрюваного, обвинуваченого.

Для того, аби стати підставами для застосування запобіжних заходів дані повинні бути достовірними, відповідати дійсності, але висновок, зроблений слідчим суддею, суддею (який приймає рішення про обрання запобіжного заходу), буде ймовірним. Адже підозрюваний чи обвинувачений у будь-який момент може відмовитися від своїх намірів ухилитися від слідства і суду, продовжити злочинну діяльність чи іншим чином перешкоджати провадженню про справі. Стверджується, що підстави застосування запобіжних заходів мають прогностичний характер, адже майбутнє порушення завжди ймовірне [11, с.31]. Справді, припущення про майбутню поведінку підозрюваного чи обвинуваченого не буде ні істинним, ні хибним, доки не стане дійсністю.

Стосовно ризику (небезпеки) переховування від органів досудового розслідування та/або суду (як однієї з підстав застосування запобіжних заходів, передбаченої п.1 ч.1 ст.177 КПК), слід зауважити, що застосування запобіжного заходу, який оптимально відповідає конкретним обставинам кримінального провадження, багато у чому визначається характером (властивостями вчиненого злочину), одним з важливіших серед яких є тяжкість пред'явленого обвинувачення. Необхідність врахування даного фактору зумовлена тим, що залежно від неї (тяжкості) залежить покарання, яке обвинувачений зобов'язаний буде понести (у разі визнання його винним). Зокрема, у п.2 ч.1 ст.178 КПК України прямо вказано, що при оцінці відповідних ризиків (перелічених у ч.1 ст.177 КПК) слід враховувати й, зокрема, тяжкість покарання, що загрожує відповідній особі у разі визнання її винною в інкримінованому правопорушенні.

Подібна орієнтація законодавців та правозастосувачів зустрічається й у міжнародному праві. Так, у ст.5 Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи R(80) 11 від 27.06.1980 р. «Про взяття під варту до суду» зауважується, що при розгляді питання про необхідність тримання під вартою, судовий орган повинен брати до уваги обставини конкретної справи,

у тому числі характер та тяжкість інкримінованого злочину. Отож, важливим критерієм, орієнтуючись на який слід застосовувати вид запобіжного заходу, повинна бути санкція за злочин, вчинений обвинуваченим. Тобто, чим більш сувора санкція передбачена за злочин, поставлений обвинуваченому в вину, тим більш суворий запобіжний захід повинен бути обраний щодо нього.

Однак лише суворість санкції не може та не повинна вичерпувати умови, що слід враховувати при обранні запобіжного заходу. Санкція лише визначає потенційні межі кримінального покарання, реальну ж міру покарання встановлює суд з урахуванням не лише санкції за вчинений злочин, але також пом'якшуючих та обтяжуючих відповідальність обставин.

Опитані автором статті респонденти зазначають, що про намір ухилитися від слідства і суду може свідчити, зокрема: 1) неявка за викликами до органів досудового розслідування та суду; 2) відсутність постійного місця проживання; 3) підбурювання співучасників до втечі, 4) висловлювання самого підозрюваного, обвинуваченого про намір втечі, 4) факти втечі від органів досудового розслідування та суду в минулому (у справах про раніше вчинені злочини). Окрім протиправної поведінки, про ризик переховування підозрюваного, обвинуваченого від органів досудового розслідування та суду можуть свідчити й цілком правомірні дії підозрюваного/ обвинуваченого, як-от: закриття рахунків в банку, продаж нерухомості, оформлення паспорту для виїзду за кордон, купівля проїзних квитків тощо).

Слід акцентувати увагу на позиції Європейського суду з прав людини щодо ймовірності втечі підозрюваного, обвинуваченого та його переховування від правоохоронних органів. У рішеннях даного органу (зокрема, у справах «Летельє проти Франції» (*Letelie v. France*) [12], «Томазі проти Франції» (*Tomasi v. France*) [13], «Мансур проти Туреччини» (*Mansur v. Turkey*) [14], «Мамедова проти Росії» (*Mamedova v. Russia*) [15, с.89] зазначено, що така ймовірність не може

оцінюватися лише на основі покарання, що загрожує даній особі, при цьому слід враховувати й інші релевантні обставини (які ж або можуть підтвердити ймовірність втечі або ж зробити її незначною).

Зокрема, у § 74 шойно згадуваного рішення ЄСПЛ «Мамедова проти Росії» (*Mamedova v. Russia*) № 7064/05 від 01.07.2006 р., Страсбурзький суд зауважив: «Перевіряючи законність і обґрунтованість продовження тримання під вартою, ...суди незмінно послалилися на тяжкість обвинувачень як на головний чинник ймовірності того, що заявниця переховуватиметься від правосуддя, перешкоджатиме ходові розслідування або вчинятиме нові злочини..., проте продовження строку тримання під вартою не можна застосовувати як передбачення вироку у формі позбавлення волі» [15, с.89].

ЄСПЛ у § 33 рішення по справі «В. проти Швейцарії» (*W v. Switzerland*) № 14379/88 від 26.01.1993 р.) стверджує: «Небезпеку переховування від правосуддя не можна виміряти тільки залежно від суворості можливого покарання; її треба визначати з урахуванням низки інших факторів, які або можуть підтвердити наявність небезпеки переховування від правосуддя, або ж зробити її настільки незначною, що вона не може слугувати виправданням для тримання під вартою... При цьому треба враховувати характер обвинуваченого, його моральні якості, його кошти, зв'язки з державою, у якій його переслідували за законом, та його міжнародні контакти» [15, с.91–92]. У цій справі ЄСПЛ, враховуючи ряд обставин, зокрема, тяжкість інкримінованого заявнику злочину, того, що він був власником банку, мав значні кошти за кордоном та кілька паспортів, не мав сім'ї та був людиною нетовариською, визнав правомірним рішення національних судів про застосування до заявника тримання під вартою.

При оцінці ризику переховування від правосуддя може братися до уваги (поряд з іншими обставинами) той факт, що особа уже ухилялася від правоохоронних органів. Так, у § 76 рішення ЄСПЛ «Пунцельт проти Чехії»

(«Punzelt v. Czech Republic») № 31315/96 від 25.04.2000 р., Страсбурзький суд визнав достатнім мотивування чеських судів, що прийняли рішення про тримання під вартою з огляду на те, що заявник уже ухилився від кримінального процесу в Німеччині, мав численні ділові зв'язки за кордоном і що йому загрожувало відносно суворе покарання [15, с.93].

Євросуд вважає (з чим повністю погоджується автор статті), що лише поведінка співбвинуваченого не може бути вирішальним фактором для оцінки ризику переховування від правосуддя іншого співучасника; така оцінка має базуватися на особистих обставинах особи, щодо якої застосовується запобіжний захід (§ 76 Рішення ЄСПЛ «Мамедова проти Росії» («Mamedova v. Russia») № 7064/05 від 01.07.2006 р.). У цій справі ЄСПЛ гостро розкритикував рішення російських судів, які як аргумент застосування щодо заявниці тримання під вартою вказали на те, що один із співбвинувачених по її справі втік за кордон. Страсбурзький суд дивує, чому російські суди, застосовуючи найсуворіший запобіжний захід, не вказали на які-небудь риси особистості або поведінки самої заявниці, що б виправдовували їх висновок про наявність небезпеки того, що вона зникне. Зокрема, у заявниці не було злочинного минулого, було постійне місце роботи й проживання, усталений спосіб життя, двоє малолітніх дітей, а її батько серйозно хворів. Національні суди не врахували й тієї обставини, що заявниця мала змогу зникнути після обшуку в її квартирі, але не зробила цього [15, с.93–94].

ЄСПЛ вважає, що національним судам слід враховувати те, чи була можливість у обвинуваченого у зв'язку із здійсненням щодо нього процесуальних дій (із змісту яких він міг зрозуміти, що стосовно нього було розпочате кримінальне переслідування) втекти раніше. Якщо така можливість була, а обвинувачений нею не скористався, то ризик втечі на момент розгляду питання про тримання під вартою (чи застосування іншого запобіжного заходу) істотно зменшується. Так, у рішенні по справі «Луценко проти України» («Lutsenko

v. Ukraine») (яка стосувалася скарги відомого опозиційного політика щодо того, що його тримання під вартою та рішення про його подальше утримання під вартою були незаконними) Страсбурзький суд констатував, що тримання під вартою Ю.В. Луценка не було необхідним, щоб запобігти його втечі. Адже заявник раніше дав підписку про невиїзд і не порушував взятого на себе зобов'язання [16].

На оцінку можливого ризику переховування від правоохоронних органів може впливати й інформація про те, що особа терміново збуває житло, в якому вона тривалий час проживала, закриває рахунки в банку, придбаває валюту, звільняється з роботи. Однак така інформація не повинна бути голослівною, вона повинна бути підтвердженою. ЄСПЛ у рішенні по справі «Олександр Макаров проти Росії» («Aleksandr Makarov v. Russia») № 15217/07 від 12.03.2009 р.) аналізував постанову судді про залишення під вартою. Зазначена постанова ґрунтувалася на інформації, наданої Томським обласним управлінням ФСБ, про те, що заявник планує переховуватися від правосуддя з огляду на те, що він продав своє житло, придбав значну кількість валюти. Проте інформація, надана ФСБ, не підкріплювалася жодним доказом (копіями угод купівля-продажу, державними актами, що б свідчили про зміну власності, банківськими виписками, що підтверджують факт купівлі валюти абощо. У § 125-126 згадуваного рішення ЄСПЛ зауважує, що: «...на самому початку продовження строку тримання заявника під вартою, можливо й було виправдане на якийсь короткий період, аби органи обвинувачення мали час перевірити інформацію, надану посадовими особами ФСБ та представити докази, що її підтверджують. Однак з плином часу сама лише наявність інформації, без будь-яких доказів на підтримку її правдивості, ставала дедалі менш важливою». Зокрема, заявник постійно заперечував свою спроможність переховуватися. Він стверджував, що жодного майна не було продано і ніякої валюти не придбано. На підтвердження неможливості своєї втечі він посилався на

свій стан здоров'я, похилий вік, відсутність діючого закордонного паспорту та медичної страховки, а також на те, що за межами Томської області у нього не було ні власності, ні родичів.

ЄСПЛ також звернув увагу на те, що на підтримку своїх висновків про ймовірність переховування заявника від правосуддя, органи судової влади вказували на те, що на території Томської області у нього було кілька місць проживання. Однак, як було резонно зауважено у § 128 цього рішення «...саме по собі нестійке місце проживання не створює небезпеки переховування від правосуддя» [15, с.94–95].

Відповідно до правових позицій Страсбурзького суду, неналежне мотивування рішень про продовження строків тримання під вартою (зокрема, й з міркування можливого ухилення підозрюваного, обвинуваченого від правоохоронних органів) є системною проблемою. Адже нерідко судді у своїх рішеннях вказують на однакові підстави протягом усього періоду тримання особи під вартою, у той час, коли слід наводити додаткові мотиви при обґрунтуванні потреби збереження такого запобіжного заходу. На цю обставину ЄСПЛ звернув увагу у рішенні по справі «Ткачов проти України» («Tkachov v. Ukraine») від 13.12.2007 р., в якому зауважив, що судові рішення про продовження строку тримання обвинуваченого під вартою не містило жодної підстави для продовження цього строку. У зв'язку з цим ЄСПЛ не міг оцінити, чи продовжували діяти ризики втечі заявника, що існували на момент обрання даного запобіжного заходу і чи подовжували вони виправдовувати позбавлення заявника свободи протягом усього періоду його тримання під вартою. А тому ЄСПЛ дійшов висновку, що підстави продовження строку обвинуваченого під вартою не були «відповідними та достатніми» [17].

Підсумовуючи, слід зазначити, що загальною підставою для застосування запобіжного заходу (зокрема, у зв'язку із наявністю ризику/небезпеки переховування від органів досудового розслідування та/або суду) є фактичні дані, які свідчать про неналежну поведінку

суб'єкта кримінального процесу чи можливість даної поведінки.

При цьому переконання щодо можливості неналежної поведінки особи, до якої застосовується запобіжний захід, повинно ґрунтуватися на даних, які свідчать про реальний намір такої особи вчинити дії, для попередження яких застосовується запобіжний захід.

Рішення про застосування запобіжного заходу не повинно ґрунтуватися виключно на інтуїції. У розпорядження компетентного органу повинні бути представлені достатні дані, які підтверджують ймовірність недобросовісності підозрюваного, обвинуваченого.

Застосування запобіжного заходу багато у чому визначається характером (властивостями вчиненого злочину), одним з важливіших серед яких є тяжкість пред'явленого обвинувачення. Однак лише суворість санкції не може та не повинна вичерпувати умови, що слід враховувати при обранні запобіжного заходу.

Позиція Європейського суду з прав людини щодо ймовірності втечі підозрюваного, обвинуваченого та його переховування від правоохоронних органів зводиться до наступних ключових моментів:

1) така ймовірність не може оцінюватися лише на основі покарання, що загрожує даній особі, при цьому слід враховувати й інші релевантні обставини (які ж або можуть підтвердити ймовірність втечі або ж зробити її незначною). При цьому треба враховувати характер обвинуваченого, його моральні якості, його кошти, зв'язки з державою, у якій його переслідували за законом, та його міжнародні контакти;

2) при оцінці ризику переховування від правосуддя може братися до уваги (поряд з іншими обставинами) той факт, що особа уже ухилялася від правоохоронних органів;

3) лише поведінка співобвинуваченого не може бути вирішальним фактором для оцінки ризику переховування від правосуддя іншого співучасника; така оцінка має базуватися на особистих обставинах особи, щодо якої застосовується запобіжний захід;

4) національним судам слід враховувати те, чи була можливість у обвинуваченого у зв'язку із здійсненням щодо нього процесуальних дій (із змісту яких він міг зрозуміти, що стосовно нього було розпочате кримінальне переслідування) втекти раніше. Якщо така можливість була, а обвинувачений нею не скористався, то ризик втечі на момент розгляду питання про тримання під вартою (чи застосування іншого запобіжного заходу) істотно зменшується;

5) на оцінку можливого ризику переховування від правоохоронних органів може впливати й інформація про те, що особа терміново збуває житло, в якому вона тривалий час проживала, закриває рахунки в банку, придбаває валюту, звільняється з роботи. Однак така інформація не повинна бути голосливою, вона повинна бути підтвердженою;

6) вказівка у рішенні про продовження строку запобіжного заходу на ті ж самі підстави, що й у рішенні про його застосування, є неприйнятною; слід наводити додаткові мотиви при обґрунтуванні потреби збереження такого запобіжного заходу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Чельцов М. А. Советский уголовный процесс / М. А. Чельцов. – М. : Госюриздат, 1962. – 670 с.
2. Фойницкий И. Я. Курс уголовного судопроизводства. Том 2. Изд. 3-е / И. Я. Фойницкий. – СПб. : Типография т-ва «Общественная польза», 1910 – 560 с.
3. Кудрявцев В. Н. Правовое поведение: норма и патология / В. Н. Кудрявцев – М. : Наука, 1982. – 287 с.
4. Куцова Э. Ф. Гарантии прав личности в советском уголовном процессе / Э. Ф. Куцова – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1973. – 114 с.
5. Корнуков В. М. Меры процессуального принуждения в уголовном судопроизводстве / В. М. Корнуков – Саратов : Изд-во Саратов. ун-та, 1978. – 136 с.
6. Михайлов В. А. Меры пресечения в советском уголовном процессе / В. А. Михайлов. – М. : Право и Закон, 1996. – 304 с.
7. Смирнов В. В. Арест как мера пресечения, применяемая следователями органов внутренних дел / В. В. Смирнов – Хабаровск : Изд-во Хабар. ВШ МВД СССР, 1987. – 96 с.
8. Кудин Ф. М. Принуждение в уголовном судопроизводстве / Ф. М. Кудин – Красноярск : Изд-во Красноярск. ун-та, 1985. – 136 с.
9. Потехина Е. А. Присмотр за несовершеннолетними подозреваемыми или обвиняемыми как мера пресечения и ее применение следователями органов внутренних дел: дисс. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Потехина Елена Анатольевна. – СПб., 2006. – 221 с.
10. Петрухин И. Л. Свобода личности и уголовно-процессуальное принуждение / И. Л. Петрухин. – М. : Наука, 1985. – 238 с.
11. Калиновский К. Б. Меры уголовно-процессуального принуждения : учебное пособие / К. Б. Калиновский. – СПб. : СПбГИ-ЭУ, 2004. – 104 с.
12. Решение Европейского суда по правам человека «Летелье против Франции» («Letellier v. France») : от 26.06.1991 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/980_159.
13. Решение Европейского суда по правам человека «Томази против Франции» («Tomasi v. France») : от 27.08.1992 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://european-court.ru/resheniya-evropejskogo-suda-na-russkom-yazyke/tomazi-protiv-francii-postanovlenie-evropejskogo-suda>.
14. Рішення ЄСПЛ «Мансур проти Туреччини» («Mansur v. Turkey») : від 23.05.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://coe.kiev.ua/hr/case/10.html>.
15. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Дж. Макбрайд. – К. : К.І.С., 2010. – 576 с.
16. Рішення ЄСПЛ «Луценко проти України» («Lutsenko v. Ukraine») (№ заяви 6492/11) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/articles/2012/07/5/6968116/>.
17. Рішення ЄСПЛ «Ткачов проти України» («Tkachov v. Ukraine») : від 13.12.2007 р.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: | <http://5fan.info/meratyatyujqasaty.html>.

Рибалко В. О. Наявність ризику переховування від органів досудового розслідування та/або суду як одна з підстав застосування запобіжного заходу / В. О. Рибалко // Форум права. – 2015. – № 2. – С. 152–158 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2015_2_27.pdf

Стверджується, що небезпеку переховування від органів правосуддя не слід вимірювати лише залежно від суворості можливого покарання. Її треба визначати з урахуванням низки інших факторів, які або можуть підтвердити наявність небезпеки переховування, або ж зробити такий ризик настільки незначним, що він не може слугувати виправданням для застосування запобіжного заходу.

***

Рыбалко В.О. Наличие риска уклонения от органов досудебного расследование и/или суда как одно из оснований применения меры пресечения

Утверждается, что риск уклонения от органов правосудия не следует измерять только в зависимости от суровости возможного наказания. Его следует определять с учетом ряда иных факторов, могущих либо подтвердить наличие риска уклонения, либо же сделать такой риск настолько незначительным, что он не мог бы служить оправданием для применения меры пресечения.

***

Rybalko V.O. The Existence of the Risk of Harboring from the Members of Pre-Trial Investigation and/or the Trial as One of the Reasons for Preventive Measure

It is stated that the imminence of harboring from the members of justice should not be measured only from the point of strictness level of the penalty. It has to be defined with taking into account a lot of other factors which can confirm the existence of the risk of harboring or it can make this risk so inessential that this risk will not be able to become an acquaintance for applying the preventive measure.